

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia,
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimet.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
armătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner,
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ria garmond pe o coloană 5 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarife și învoială.
RECLAME pe pagină a 3.a o
seria 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I I

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 150.

Brașov, Vineri 10 (22) Iulie.

1898.

Ancheta asupra tarifului autonom.

Alaltăieri s'a încheiat ancheta, ce a fost conchiemat o guvernul un-guresc pentru a discuta proiectul de tarif autonom ungar. Cinci zile s'a sfătuit acesta anchetă, pe care foile unguresci au mai numit-o și „micul parlament vamal“ și resulta-tul practic al consultărilor ei a fost constatarea necesității de a se sus-ținé cu toate mijlocele comuniunea vamală cu Austria; că independența economică a Ungariei e de toți dor-ită, dăr încă nu e realizabilă, ori cel puțin nu se pôte realiza de-o-camdată într'un mod favorabil pen-tru interesele economice ale țării.

Proiectul de tarif vamal însuși a fost fără milă scărmanat de cei mai mulți dintre membrii anchetei, între cari au fost și câțiva corifei parlamentari, politicieni unguri cu-noscuiți, ca foștii miniștri Wekerle, Hieronymi, ca deputatul Hegedüs cunoscutul raportor în ale budgetu-lui, apoi reprezentanți ai mării pro-prietăți ca conții Alexandru Karolyi și Aurel Desewffy și în fine repre-sentanți de frunte ai comerțului și ai industriei.

Politicienii s'au pronunțat a-prope toți în favoarea susținerii comuniunii vamale cu Austria. Wekerle a afir-mat că industria ungară pôte fi pu-ternic promovată și pe lângă sus-ținerea acestei comuniuni. A criticat apoi pozițiunile tarifului autonom, dicând că cu deosebire urcarea taxe-lor vamale agrare și a taxelor fi-nanciare pe articolele de consum ar scumpi numai traiul claselor mun-citóre și astfel ar păgubi dezvoltarea economică și industrială a țării. Și taxele vamale pe articolele de in-dustria sunt prea esagerate în tar-ific. El declară în fine că tariful e o greșelă.

Tot așa de aspru criticat a fost tariful din partea lui Hieronymi, care dice, că numai c'un tarif vamal protecționist nu se pôte crea o in-dustria, că pentru acesta țera are lipsă de capitale și de brațe. Un-

garia însă e s'eracă și de capituluri și de puteri muncitóre.

E caracteristică constatarea a-césta a lui Hieronymi în fața faptului că tocmai în sinul clasei muncitóre din Ungaria e miseria așa de mare.

Interesant este că tocmai de-putatul Enyedi, care a propus con-chiămarea anchetei și a cerut să se facă un proiect de tarif vamal, a declarat acest proiect ca o operă cu totul scălciată, din care nu reiese nici un plan, nici o intențiune anu-mită. C'un astfel de tarif nu se pôte regula raportul cu Austria, deore-ce Ungaria, chiar și în cazul separării vamale, e nevoită a susținé rapor-turi amicabile politice-comerciale cu Austria și de aceea trebue să se evite orice tendință agresivă.

Marii proprietari n'ar avé ni-mic în contra urcării vamei pe ce-reale, dăr se tem mult de un răs-boiú vamal cu Austria. De aceea contele Karolyi a propus ca espe-dientul cel mai practic de a pre-lungi raporturile economice de ađi cu Austria încă pe cinci ani; ér con-tele Desewffy a declarat, că Un-garia nu este ađi în privința socială, economică și financiară încă așa de tare, ca să pótă păși cu liniște la separarea vamală de către Austria. Prin'asta agricultura în Ungaria ar ajunge într'o crisă ne mai po-mentată.

Reprezentanții industriei, fiind direct interesați, s'au pronunțat fi-resce mai mult în favoarea teritorului vamal ungar independent, și mai ales aceia a căror interprinderi in-dustriale sufer mult în urma concu-renței industriale austriace.

Dintre reprezentanții comerčiu-lui unii au stărut să se incerce în tot chipul de a se stabili o înțele-gere cu statul vecin, alții au pledat pe față pentru a-o rupe cu desevăr-șire cu Austria, căci altfel industria și comerțul ungar nu pot ajunge la o stare în adevăr înfloritóre. Cei mai mulți au desaprobat însă pozițiunile cele prea urcate ale tarifului.

Ce reiese dăr din discușiunea

anchetei pentru tariful autonom? Că domni Banffy-Daniel și-au greșit ținta și în loc de a-se presenta gro-zăvi înaintea Austriacilor, și-au dat numai un atestat de slăbiciune.

În principiu, nu-i vorba, sunt toți pentru ruperea economică de Austria, dăr când e vorba de a-și face socotela vënd, că nu le iese, ba că ar păți-o pôte rău, decât totu-și ar fi constrinși de împrejurări de a se separa.

Visita regelui Carol la Petersburg.

„Drapelul“ din Bucuresci, de Joi, vor-bind în articolul de fond despre visita Regelui Carol la Petersburg, găsește neexpli-cabilă tăcerea, ce se păstrează din partea guvernului și a organelor sale asupra acestui fapt de interes politic. Tot cam așa s'a procedat, dice „Drapelul“, și în anul tre-cut, când cu visita Regelui la Budapesta, și réu a fost așa, căci decât se scia, că pri-mul ministru n'are să însoțescă pe capul statului, pôte că se înălătau unele neajun-suri, ce au produs întâlnirea dela Peșta. Dice mai departe, că visita regelui la Pe-tersburg privește țera, privește pe gu-vern și că prin urmare acestea nu pot ră-mâne indiferente față cu ea. Așa a intere-sat țera și întrevederea regelui cu împé-ra-tul Francisc Iosif. Dovadă, că a interesat-o este faptul cu decorarea lui Jesenszky, asu-pra căruia întreaga presă română, afară de cea oficiósă, a discutat timp îndelungat. Cumcă întrevederea Suveranilor la Peșta n'a fost de caracter numai privat, o dovedesc și cele urmate de atunci cu privire la ces-tiunea națională.

Vorbind mai departe de visita recentă a principelui Bulgariei la Sinaia, relevéză un incident neplăcut pentru Român cu o-casia ei. Eță-l: Principele Bulgariei la re-întórcerea sa acasă s'a oprit la Constanța; aici a primit o delegațiune de Bulgari, cei mai mulți supuși români. Principele adre-sându-se acestei delegațiuni, i-a dat sfatul, să fiă liniștită, supusă, deore-ce e guver-nată cu dreptate și înțelepciune de către regele României.

În ce calitate și-a putut permite un principe străin să dea sfaturi supușilor ro-

mâni și să-i asigure, că sunt bine gu-vernati?

S'a trecut cu vederea acest incident, dice „Drapelul“, ba pôte chiar s'a luat drept un compliment, după cum s'a luat nota Murariew Goluchowski; apoi încheie ast-fel:

„Visitele între Domnitori au și ele rostul lor și înțiruirea lor asupra raportu-rilor internaționale.

Așa rostul visitei dela Budapesta nu ne pôte mulțumi deore-ce de atunci in-cóce guvernul maghiar s'a îndărjit și mai mult asupra Românilor de peste Carpați.

Dela aceea visită datéză și pornirea celor dela Peșta contra școlilor române și măsurile de maghiarizare nu se mai sfirșesc.

Noi am fi dorit, ca primul ministru să fi fost față la Budapesta, și prin urmare să fi luat răspunderea constituțională. De altmintearea a fost, séu n'a fost la Buda-peșta, ministrul nostru nu rămâne mai pu-țin răspundător despre cele întemplate.

Același guvern este răspundător și pentru cele petrecute la Constanța cu vor-birea Principelui Bulgariei. Va veni tim-pul să se cêră socotelă despre acest inci-dent, la care a asistat un membru al gu-vernului.

Ingrijăți, cum avem drept să fim, ne preocupăm și despre visita, ce este a-se face la Petersburg.

Am fost cei dintâi, cari am comen-tat venirea guvernatorului Basarabiei la Iași pentru a saluta pe Rege în numele Țarului.

De atunci am arătat cât interes avem din toate punctele de privire, ca să trăim în cele mai prietenesci raporturi cu marele imperiu rus.

Este în interesul nostru atât politic, cât și economic, ca legăturile între România și Rusia să fiă cât mai strînse.

Si atragem atențiunea primului nos-tru ministru asupra acestui punct cu atât mai mult, cu cât scim, că prin atitudinea sa din trecut nu ne îndruma spre în-te-meierea unor relațiuni amicale cu Rusia.

Acum, că nu mai este om privat, ci șef al guvernului român, sperăm, că mi-nistrul nostru de externe va sci să înlăture bănuelile și să dea doveđi despre sinceri-tatea și lealitatea sentimentelor poporului nostru către poporul rus.

Sperăm, că rezultatele întâlnirii Su-veranului nostru cu M. S. Impératul Ru-siei, vor fi mai îmbucurátóre și mai folosi-tóre pentru raporturile nóstre cu monar-chia vecină.

Mai sperăm, că cu această ocașie se

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

STRIDII.

De

Anton Cechoff.

(Fine.)

Așa-déră așa sunt stridiile! Fantasia mea e în stare să și-i zugrăvescă, fiă ele chiar și mai grețóse. Imi închipuesc un animal, care sêmănă cu o bróscă. Bróscă șede într'o scoică și mă privește cu ochi mari, strălucitori, și-și mișcă fălcile. Ce pôte fi mai scărbot pentru un om, care a îm-plitit curat opt ani și trei luni? Francesii, așa se dice, au mâncat deja bróscă, însă copiii — nici odată, nici când! Imi închi-puesc cum e adus din tîrg acest animal-scoică cu fôrfece mari, ochi strălucitori și pelea luciósă... Copiii se ascund toți, ér servitóre il prinde de fôrfece cu o strimbătură, ce exprimă greața, îl pune pe

taler și-l duce în sala de mâncare. Cei mai bêtrâni îl iau și-l mănâncă... îl mănâncă viu, cu ochi, dinți și cu labe cu tot; ér dobitocul începe să guițe, și încercă să-i musce de buză...

Eu imi strimb gura, însă... de ce imi încep fălcile să mestece? Dobitocul e grețos și scărbot, dăr eu îl mănânc, îl mănânc lacom, de témă să nu-i simt gustul și mirosul. Eu îl mănânc și simt cum mi-se întăresc nervii și imi bate inima... unul l'am mâncat, și vënd deja ochii strălucitori ai celui de al doilea, de al treilea... Ii mănânc și pe aceștia... În fine mănânc șer-velul, talerul, galosii tatălui meu, placatul cel alb... Mănânc tot, ce'mi vine înaintea ochilor, căci simt, că bóla mea pôte fi nu-mai prin mâncare vindecată. Stridiile mă privesc cu ochi înfóratóri și sunt atât de scărboșe, tremur numai când mă cuget la ele, însă vréu să mânc! Să mânc!

„Dați-mi stridii! Dați-mi stridii!“ Gla-sul imi ese smucindu-se din pept, și-mi întind mâinile.

„Ajutor, ómení buní!“ aud eu în ace-lași timp glasul dogit și închis al tată-meu, mi-e rușine să cerșesc, însă — Dum-neđeul meu! — nu mai am putere!“

„Și ăi, ai mánca stridii? un ștrengar așa de mic!“ aud eu lângă mine câte-va voci riđend.

„Mě, ștrengarule, vréi să máncoi strid-dii? În adevăr? Asta tot e o glumă! Și cum vréi să le mánanci?“

'Mi-aduc aminte, cum mă tîrěsce o mánă puternică în restaurantul luminos. Într'o clipită s'a adunat în jurul nostru o mulțime întrégă, care mă privește cu cu-riositate și riđend. Eu șed la masă și mânc ceva luciós și sárat, cu gust de umeđelá și mucegaiú. Eu mánco lacom, fără să mă mestec, fără să vënd și să mă întreb, ce mănânc. Mě tem să-mi deschid ochii, căci sunt sigur, că voiú vedé înainte-mi ochii strălucitori, fôrfecele și dinții cei ascuțiți...

De-odată încep să mestec ceva tare. Se aude un trosnet.

„Ha, ha! Mánca și gáocile!“ ride

mulțimea. „Mě prostúțele, acelea nu's de mâncare!“

'Mi-aduc aminte apoi, că m'o prins o sete grozavă. Eu zac în pat și nu pot adormi de focul și gustul deosebit, ce'l simt în gură. Tatăl meu se preumblă prin odaie și dă din mání.

„Imi pare cam récit“, murmurá el „simt așa ceva în cap... ca și când ar ședé cine-va în el... Pôte să vină și de-a-colo... cá... cá... cá... n'am mâncat ađi ni-mic... Tot eu sunt comic, așa de prost... Eu vënd pe domni aceștia plătind de-ce ru-ble pentru stridii, trebuia să i rog momen-tan, să-mi... împrumute și mie ceva! Ne-greșit, că mi-ar fi dat“...

În spre diminéță adorm și vënd în somn o bróscă cu ghiare, care șede într'o scoică și 'și rotește ochii. Pe la prânđ mă deștept și caut cu ochii pe tatăl meu: el tot să mă plimbe în sus și în jos și dă din mání.

va găsi prilejul de a se strecura și câte va cuvinte în favoarea fraților noștri din Basarabia, acesta cu atât mai mult, că deja din ordinul Impăratului s'a permis, ca cărțile române să fie permise în Basarabia.

Rusia, mare și puternică, atât de gelosă de ori-ce este slav, va înțelege cât este de legitimă dragostea ce avem pentru Românii din Basarabia.

Și nu ne indoim, că însuflețit de înalte sentimente de dreptate și umanitate, M. S. Ţarul va bucura și pe Românii Basarabeni, acordându-le și lor dreptul de a-și cultiva limba, religia în vorbirea și cu datinele strămoșilor lor.

Românii au dovedit în tot timpul și peste tot locul, că sunt credincioși Suveranilor lor.

Atât cei din Ardeal și Ungaria, cât și cei din Bucovina și Basarabia n'au dat nicădată dovadă de nesupunere. Și fără temă de a fi desmințiți, putem afirma, că Românii n'au provocat prin purtarea lor nici o măsură de represie.

Când așa este, când lealitatea și iubirea Românilor către Suveranul lor, ori-care ar fi, sunt netăgăduite, fie-ne ertat a spera și chiar a cere în favoarea lor un regim, care să le permită cel puțin a-și cultiva școala și biserică lor.

Ne permitem a spera, că tînărul și marinimosul Suveran al Rusiei va sci ca prin măsurî înțelepte să-și alipescă și să-și atragă și mai mult dragostea și respectul Românilor.

În acest gând și cu o asemenea speranță, urăm călătorie bună și roditoare Suveranului nostru.

Cu înțelepciunea și cu tactul Său, nu ne indoim, că M. S. Regele se va folosi și de această ocaziune pentru a servi patria română și neamul românesc.

Provisoriu de cinci ani?

Sub acest titlu „Budapester Tagblatt“ publică unele împărtășiri ale corespondentului său din Viena, care, dîce, își ia informațiile din primul izvor, și din care est-tragem următoarele:

Mai întăiu spune, că în sferile cele mai hotărîtoare din Viena criza austriacă nu e privită tocmai așa de tragic. În aceste sfere s'ar crede, că criza numai prin aceea devine gravă, că atinge raporturile cu Ungaria. Înainte de tôte se tracteză de pact, cestiune pentru moment cea mai ardetoare. În Viena s'ar preferi un provisoriu pactului definitiv. În Ungaria ministerul Banffy a declarat, că nu se va mai prezenta înaintea dietei cu un nou provisoriu. Această declarație, deși nu obligă în mod legal ci numai în mod moral politic, este totuși un fapt ce nu pôte fi ignorat. Cercurilor din Viena li-a dat de gîndit observarea, ce a făcut'o contele Karolyi în ancheta pentru tariful vamal. Karolyi dîce, că ar fi pôte mai practic de a-se prelunge tratatul vamal și comercial până ce vor fi în vîgore tractatele comerciale ce obligă întreaga monarhia, adecă până la 1903; până atunci și așa nici unul din cele două state dualiste nu pôte să schimbe în mod esențial politica sa comercială, deoarece cele mai importante pozițiunî vamale sunt în multe privințe legate prin tractate.

Observarea contelui Karolyi a făcut în Viena cea mai viie senzație și se ia foarte serios. Se dîce, că ideia aceasta cuprinde pôte un expedient salvator, o cale de mijloc, pe care mai ușor s'ar puté trece, atât dincoace cât și dincolo de Laita, peste diferitele dificultăți de drept public și parlamentar.

În fine dîce corespondentul, că nu scie, decă și în Ungaria ar puté prinde rădăcină această părere. Br. Banffy are timp să se gîndescă asupra cestiunei până în Septembrie.

„Bud. Tglbt“ observă la acestea, că situația parlamentului ungar este cu totul alta, deoarece acesta nu pôte accepta o procedere pe baza §-lui 14 austriac. Un provisoriu de 5 ani — încheie „Budapester Tglbt“ — va fi greu să fiă admis în Ungaria, unde dieta nu mai vré să voteze nici măcar un provisoriu nou pe un an.

Revistă externă.

Americanii în Santiago. În sfințit se confirmă și din Madrid scirea, că Americanii au luat în posesiunea lor orașul Santiago și astfel domnia seculară a Spaniei în partea sud-estică a Cubei, a început. O canonică americană a intrat în portul dela Guantanamo și a arborat stindardul american. Președintele Statelor-Unite Mac Kinley a semnat un regulament pentru administrarea provinciei Santiago. Acest act e deocamdată provisor. În același timp s'a dat o proclamație adresată populațiunei, instituiind un nou regim politic în Cuba, asigurând proprietatea persoanelor și a averilor și garantînd drepturile tuturor partidelor. Piețele se vor deschide articulelor de vîndare ai tuturor națiunilor neutre. Poliția și tribunalele ordinare indigene vor continua serviciul lor. Se dă însă espresie temerei, că Americanii nu vor primi acest regulament.

Fuga lui Zola. În afacerea Dreyfus a urmat o surprindere. Emile Zola, apărătorul căpitanului exilat pe insula Dracului, care numai luni a fost osîndit pentru a treia oră de către tribunalul din Versailles, a luat tălpășita, a fugit din Paris. Scirea aceasta a produs senzație în tôte cercurile. Disparițiunea lui Zola se explică în multe chipuri. Unii dîc, că a fugit pentru-că el are interes a prelunge procesul. Această o putea ajunge prin fugă, deoarece codul frances prevede, că sentințele Curții cu jurată în materie de pressă și pronunțate în *contamaciam*, au efect legal numai atuncî cînd sunt comunicate condamnatului în persoană, dându-i-se acestuia dreptul a reclama în timp de cinci zile. Prin fugă Zola a voit dîr, să întârzieze comunicarea sentinței, pentru-ca procesul său să fiă judecat cât mai tîrziu posibil, sperînd anume, că instrucția afacerii-Eszterhazy va descurca cât de cât misterioasă afacerea-Dreyfus. Amicii lui Zola tîn secret locul unde a fugit. Unii cred, că s'ar fi dus la Geneva, alții dîc, că în Norvegia.

Conflictul vamal germano-rus. „Gazetei de Colonia“ i-se comunică pozitiv din Berlin, că noul tarif vamal rusesc cuprinde represalii față de esportatiunile Germaniei. Acest tarif se justifică din partea rusescă prin regulamentul german, în care Rusia vede o măsură neamică față cu produsele agricole rusesce. De altfel între guvernele acestor două state decurg tractări, așa încât se speră la restabilirea unei înțelegeri reciproce.

SCIRILE DILEI.

— 9 (21) Iulie.

Inaugurarea monumentului lui Honterus. Din incidentul aniversării de patru sute de ani a născerii reformatorului Honterus, reu niunea femeilor sase a dat un apel, în care provocă pe tôte damele săsesce să se prezente în număr cât mai mare la festivitatea inaugurării, și anume în haine naționale săsesce. Foile ungresce, cari de sine înțeles, vîd și în momentul acesta demonstrațiune antimaghiară, tipă cât le ia gura, că până și femeile Sașilor au început să facă politică. „Magyarország“ mai scie să ne spună, că la serbare va lua parte însuși Lueger și reprezentanții, „Sulverein“-ului nemțesc, ér pentru ca acțiunea nepatriotică a Sașilor să fiă pe deplin paralisată, se vor prezenta la festivitate nici mai mult, nici mai puțin de de ce mii de Sécui, cari vor avé să reprezente patriotica ideea de stat maghiar.

Jalbă în contra împăratului Germaniei. Scirea o aduce „Frankfurter Zeitung“. E vorba de o manifestațiune a vanității regentului din Lippe-Detmold. Regentul adecă s'a scandalisat, că funcționarii stațiunei nu salută „pe fiul și pe fiu sa. Regentul a chemat deci la sine pe comandantul general, și făcîndu-i reproșuri, acesta i-a răspuns, că ordinele și-le primesce dela supremul comandant din Berlin și nu dela principele tînutului. Regentul a reclamat apoi în Berlin, de unde a primit următoarea telegramă: „Regentului din Lippe-

Detmold. Generalul meu a avut ordinul, ca regentului să i-se dea acele onoruri, cari îi compet unui regent, și nimic mai mult. De altmîntrele protestez contra tonului, ce-l folosesc în telegrama D-tale. Impăratul Wilhelm II.“ Regentul a împărtășit cazul și celorlalți principi ai confederațiunei și a însărcinat în consiliul confederațiunei pe reprezentantul principatului cu ridicarea unei jalbe în contra împăratului.

Cel mai bătrîn bărbat de stat. În zilele trecute și-a serbat contele Bernhardt Rechberg a 93-a aniversare a născerei sale în deplină vîgore. Bătrînul bărbat de stat, care a condus odată destinele Austriei și a stat în cele mai încordate relațiuni în acele timpuri cu Bismarck, e deplin sănătos și trupesc și sufletesce, și urmăresce cu un deosebit interes tot ce se petrece în jurul său. De vr'o câte-va zile se află bătrînul conte cu camerierul său în Mauer în vilegiatura de vară, unde se simte foarte bine.

„Ceram sufragiu universal!“ În Cincbisericii s'a tînut zilele acestea o adunare de muncitori, cam 2000 la număr, care s'a ocupat cu cestiunea sufragiului universal. Adunarea, ai cărei oratori și-au sfințit vorbirile cu lozinca: „Ceram sufragiu universal“, a hotărît să trimită dietei o provocare cu scop de a cere pentru muncitori votul universal, care dîce ei, „de nu ni-se va da, muncitorii vor stôrce acest drept cu ori-ce fel de mijloce“.

Femeia cu barbă. Alaltăeri a sosit în Brașov, venînd din București, părechea Anton Barcsy. Femeia lui Barcsy, fabricant în București, oferă o fenomenală curiozitate. Ea pörtă barbă respectabilă, și aparaja ei pe stradă a deșteptat curiozitatea tuturor celor ce din întemplant au văzut'o. Ea se numesc Sidonia; s'a dus cu bărbatul ei la Vâlcele (Előpaták).

Bóla contelui Bethlen Andras. După cum anunță „Bud. Tagblat“ fostul ministru ne agricultură, contele Bethlen Andras, a fost cuprins de o bóla foarte îngrijitoare pe moșia sa din Ardeal. Bóla sa de ochi a luat o întorsătură atât de periculoasă, încât cu ocaziunea operării a trebuit să i-se de-părteze un ochi. În cercurile aristocratice s'a manifestat pentru bolnavul magnat multă simpatia.

Omor și sinucidere în Măgheruş În Mercurea trecută a fost aflat mort în pădure tîranul Ioan Pipu. Nefericitul, se pare, că și-a pus însuși capét din pricina traiului său familiar. Tot în Măgheruş s'a întemplat că nevasta lui Ioan Drăginel și-a ucis bărbatul cu sapa, ér după ce a curățit cadavrul de sânge și l'a îmbrăcat, s'a prezentat singură la casa comunală, unde și-a anunțat fapta. Infiorătoare crimă a comis'o numai de frică, căci bărbatul-său o amenințase, că are s'o omóre.

Defraudare de milioane în Belgrad. Belgradul Serbiei éráși e agitat de o senzațională defraudare. La oficiul de sare al statului s'a dat de urma unei enorme defraudării. Suma defraudată nu se scie încă cu singuranță, dîr cercetările de până acum au dovedit, că primul cassar al oficiului de sare n'a înregistrat la intrate vr'o opt milioane.

Unde e Andrée? După o telegramă sosită în Paris, trenul Lofoten al societății „West-Aales steamship company“ a des-coperit o ploacă în care s'a aflat o bucată de hîrtie cu inscripțiunea: Andrée. De aici urmăză, că Andrée în anul acesta a trecut deja peste regiunea dela Spitzberg.

Tinerimea română din Sălăgiu și Sătmár invită la Petrecerea cu dans, ce se va arangia la 1 August n. c. în Acași, sub scut sigur în folosul Bisericii române gre-cat. din Acași. Pentru comitet: Grigorie Pop, president. Vasile Tămășiu și Laurențiu Avram, vice-preșidenți. Antoniu Baliban, secretar general. Alimpiu Filip, secretar II. Ioan Bran, cassar. Ilariu Gaél, controlor. Pentru tinerime: Alausiu G., Baști V., Borosiu E., Brancovan A., Butean I., Cadar N., Cîncă V., Clintoc I., Deac N., Macarie A., Marcușiu O., Mircea

A., Miculașiu G., Meseșian C., Maior L., Ostate P., Pop P. Virgil, Pop Iuliu, Selagean I., Simanca E., Vida M. Prețul de intrare: o persoană 1 fl. Începutul la 7 ore s'era. Suprasolviri se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică. *Spre sciință:* Trenul de cătră Carei sosesc la gara din Acaș dimineța la 8 ore, după améqi la 6 1/2; cel de cătră Zelau și Șimleu dimineța la 7, după améqi la 5 1/4. La gară vor sta la disppsitiă trăsuri gratuite. De cuartire gratuite va fi îngrijit. De ale mîncărei se vor îngriji on. óspeți. Bèturii se vor da pentru preturi moderate.

Clubul sinucigașelor. Poliția din New-York a descoperit un club al cărui membri sunt numai femei și fete. Membri clubului s'au legat între sine, că pe care va căde sórtea, se va sinucide. De curînd sórtea a cădît pe tînăra și frumoasă d-sóră Dumbar Bessie, care s'a sinucis prin esență de carbol. Înaintea ei au mai făcut această trei dintre cele mai frumoase d-sóre din New-York, pe cari nu le-au ajuns nici o nenorocire și erau din case bune; tôte trei s'au sinucis, una în Maiu, a doua în Iunie, a treia în Iulie, căci statutele clubului prevedea o sinucidere la fiă-care lună. Poliția a arestat pe tôte membrele acestui americanesc club.

Din jurul Turdei.

— Iulie st. n.

Dînic cetim prin diarele nóstre convocări la adunările despărțemintelor iubitei nóstre „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, care prin activitatea ei păzesce și încăldește viața poporului nostru. În tôte părțile iubitorii de cultură, literatură și progres și binevoitorii și spriginitorii singurei nóstre Asociațiunii de felul acesta, alérgă la ședintele ei, ca îndulcindu-se de nectarul culturii și servind cu obolul lor să ajute ajungerea cât mai curînd a scopului sublim și măreț ce-l urmăresce.

Aprópe tôte despărțemintele și-au tînut și și tîn adunările lor generale din anul acesta, și nu peste mult își va tînă adunarea și despărțemîntul Turdei, care de comun s'a tînut pe la începutul lui August.

Pentru anul acesta adunarea a fost invitată în comuna Copand. O impresia ne-descriș de bună a făcut în ședința din anul trecut tînută la Turda, împrejurarea, că părintele din Copand I. Pătăcean a invitat adunarea în comuna d-sale. Toți sperau, că au să se aștepte la o nouă activitate, căci după atăta timp în urmă s'a decis, ca Asociațiunea să iésă „la sate“. Și cu tot dreptul, căci decînd în anul 1892 a fost oprită tînerea adunării în comuna Luna de Ariș, de-atuncî următoarele adunări au fost tînute tot în Turda, fiind slab cercetate, așa încât nici comitetul nu era întreg de față, ér pentru completarea comitetului în absența membrilor s'au ales și membrii, cari n'au fost prezenți.

Acum se crede, că d-l p. Pătăcean va scii să arete însămînțateșii Asociațiunei la sate și i va pregăti o primire bună și demnă, cu atât mai vértos, că comuna Copand e în apropierea Turdei, e curat românescă și are un număr frumos de intelectuți. Inteligența din Copand e bine cunoscută prin jur pentru petrecerile, ce le aranja, și așa festivitățile, ce acum cu ocaziunea adunării Asociațiunei se vor aranja, nu vor fi fără rezultat.

Dîr nici tinerimea, inteligența tînăra din jur, nu va rămâné departe de a-și da concursul său, ca prima adunare trimisă la sate să succedă în un mod demn. Avem în jurul Turdei medicinisti, juriști, teologi, avem învățători tineri și zeloși, studenți de gimnasiu și preparanđii în număr destul de mare, cari concludînd pot face mult.

E drept, că între tinerimea din Turda și jur există uritul *separatism de clasă*, dîr acum după atătea esperiențe triste constatate cu ocaziunea petrecerilor arangiate în Turda de cătră o parte a tinerimei, ar fi timpul ca să se unescă cel puțin în ceea, ce privește înaintarea poporului român.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Iulie 1898.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. cal. fer. ung. in aur 4 1/2%) and Value.

Cursul pietei Braşov.

Din 21 Iulie 1898.

Table with 3 columns: Item (e.g., Banenota rom. Cump., Argint român. Cump.), Buy Price (Vënd.), and Sell Price (Vënd.).

Nr. 504-1898.

PUBLICAȚIUNE! pentru pertractare de oferte!

În urma cererii adresate mie de către eređii după Emil von Brennerberg aduc prin acesta la cunoștința publică, că se va ține o pertractare de oferte asupra vëndărei publice a realităților ce aparțin la rămasul după Emil von Brennerberg, și anume:

- 1) Casa din Braşov nr. 94, situată în colțul Têrgului de pome și strada Hirscher numărul protocolului funduar 573, nr. topografic 5243
2) Casa din Braşov nr. 15, situată lângă casa de păstrare (Spar Cassa) nr. prot. fund. 544, nr. topografic 5670, 5671.
3) Casa din Braşov nr. 648, situată în colțul șoselei Rudolf împreună cu grădina, nr. prot. fund. 573, nr. top. 5714, 5715, 5720/3.
4) Șese-spre-dece holde, liveđi, situate în livadia cea mare a Braşovului sub numărul prot. funduar 573, numerile topografice 18030, inclusive până la 18045, respective în urma comasației liveđile ce sau dat în locul celor sus indicate.
5) Casa din Sibiu nr. 13, strada Cisnădiei din sus de Hote-

lul Neurihrer, nr. prot. fund. 1417, nr. topogr. 123, 124.

Condițiunile vëndărei se pot vedea atât în cancelaria notarială a subscrisului Braşov, Strada Vămei nr. 16, precum și la Domnul arhivar Franz Zimmermann, în casa lui proprie în Sibiu.

Otertele corespundătoare condițiilor de vëndare sunt a se preda sub scrisului, până în 15 August 1898 la 5 ore după amēđi. Oferte ce vor sosi mai târđiu, nu se vor primi.

Amatori se invită prin acesta a lua parte la pertractarea de oferte.

Braşov, 20 Iulie 1898. Carl Schnell m. p. notar public reg.

De arēndat.

În partea cea mai trumósă a pieții din Zêrnești se află de arēndat o casă constătătoare din 3 odăi și o bucătărie mare, apoi 2 cămeri, grajd pentru 6 cai, pod, mai multe cămeri pentru lemne, pivniță și cuptor de copt pâne, curte spățioasă. Se arēndeză imediat.

Reflecțanții pot lua informațiuni mai detaliate dela D-l Daradics Elek în Hotelul cel mare din Zêrnești.

De vëndare Casa Nr. 38 și 40 dinpreună cu o grădină mare bine arangiată, din strada de mijloc (Braşov) este de vëndare din mână liberă.

A se adresa la proprietarul, strada de mijloc Nr. 40 Braşov.

ANUNCIURI (insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anciu mai mult de odată se face scăđemēnt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei” a 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae I. Ciurca și la Eremias Nepoții.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiū 1898.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Copşa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş, Mureş-Ludoş-Bistriţa, Cucerdea-Oşorhei-Regh.-săsesc, Ghiriş-Turda, Dej-Bistriţa, Sibiu-Cisnădie, Cluşiu-Zălau, Alba-Iulia-Zlatna, Braşov-Zêrneşti, Braşov-Chezdî-Oşorhei) and rows for train types (Tren de pers., Tren accel., Tren mixt) and times.

Notă: Orele înseminate în stânga stațiunilor sunt a se citi de sus în jos, cele înseminate în dreapta de jos în sus. - Numerii încadrați cu linii mai negre înseamnă orele de nopțe. - Semnul arată ou capul direcția, încătrău merge trenul.